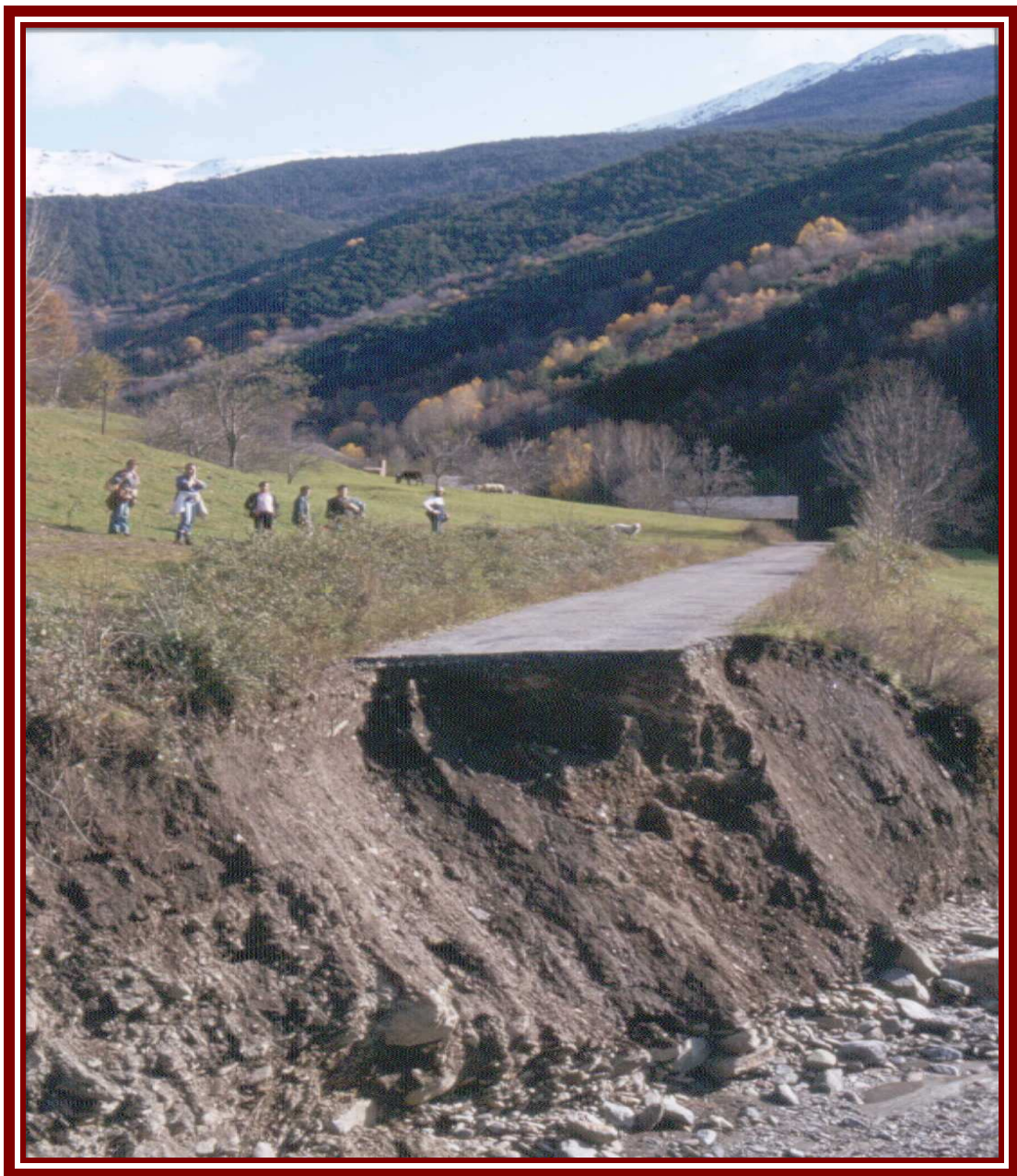

Les riuades del segle XX al Pallars Sobirà 1907, 1937, 1982.

PROPOSTA DIDÀCTICA
1r i 2n ESO

NOM: _____ CURS: _____
TARDOR 2007

- ANÀLISI HISTÒRICA

Identifica en el mapa topogràfic adjunt del Pallars Sobirà:

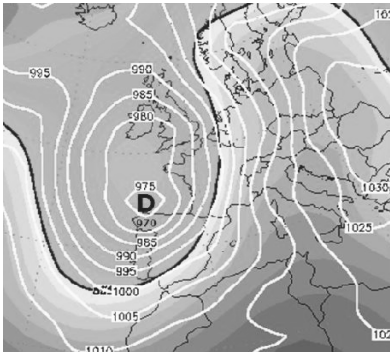
- . Les poblacions més afectades per les riudes del 1907, 1937 i 1982.
Gerri de la sal, Sort, Rialp, Llavorsí, Escaló, La Guingueta d'Àneu, Esterri d'Àneu, València d'Àneu i Isil.
- . Hi ha alguna població que es va veure afectada en les tres riudes?
Quina/es?

- CONDICIONANTS:

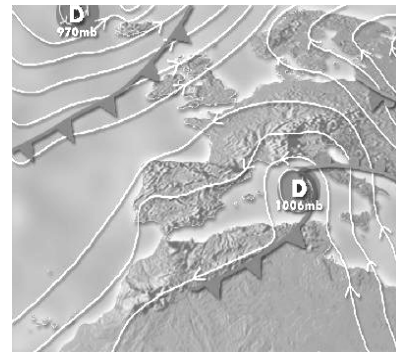
- RELACIÓ AMB LA CLIMATOLOGIA

Observa els següents mapes isobàrics. En quina d'aquestes situacions meteorològiques és més probable que es produeixin riudes al Pallars?

Situació A

Situació B

La depressió està situada a _____ i envia aire càlid i humit del _____ que xoca amb els Pirineus.

En quina època de l'any creus que és més probable que es produeixin riudes? Per què?

- **RELACIÓ AMB EL RELLEU I XARXA HIDROGRÀFICA**

Una conca hidrogràfica és el territori on les aigües flueixen en la seva totalitat a un mateix riu, llac o al mar per una única desembocadura, estuari o delta. Assenyala en el mapa alguna de les conques que observis.

El nom del riu que passa per totes les poblacions afectades en les riuades passades és _____ Troba els seus afluents, tant rius com barrancs i pinta'ls tots de color blau.

Fixa't que la cota més baixa correspon a les zones més afectades en les riuades.

- **RELACIÓ AMB L'OCUPACIÓ DEL TERRITORI**

Segons el que has vist en l'exposició i el que coneixes del territori on vius, quines estructures (carreteres, ponts,...) podrien ser les més afectades en el cas que es repetissin les riuades? Per què?

- **CAUSANTS DELS DANYS**

Observant les fotografies de l'exposició, quins creus que van ser els elements que van produir tots aquells danys?

- . l'aigua
- . el vent
- . tot el material que arrossegava l'aigua
- . el fred
- . la neu

- **VALORACIÓ DELS DANYS I RECUPERACIÓ**

Creus que una situació com la que es va viure al Pallars en els tres anys, va generar moltes pèrdues? Fes una llista.

Afegeix al costat de cada pèrdua si és recuperable, total o parcialment, o bé no recuperable. Comenta-ho amb el grup classe.

- **MESURES DE PREVENCIÓ**

Fes una recerca per conèixer si existeix algun pla en el que s'estableixin mesures de prevenció front les riudes, tot especificant si és a nivell de Comunitat Autònoma, comarca o de població.

En la teva població, s'han pres mesures de prevenció per a les riudes? Quines?

- ACTUACIÓ

A partir de la següent llista, tria 10 actuacions correctes per a la prevenció i actuació en front les riuades:

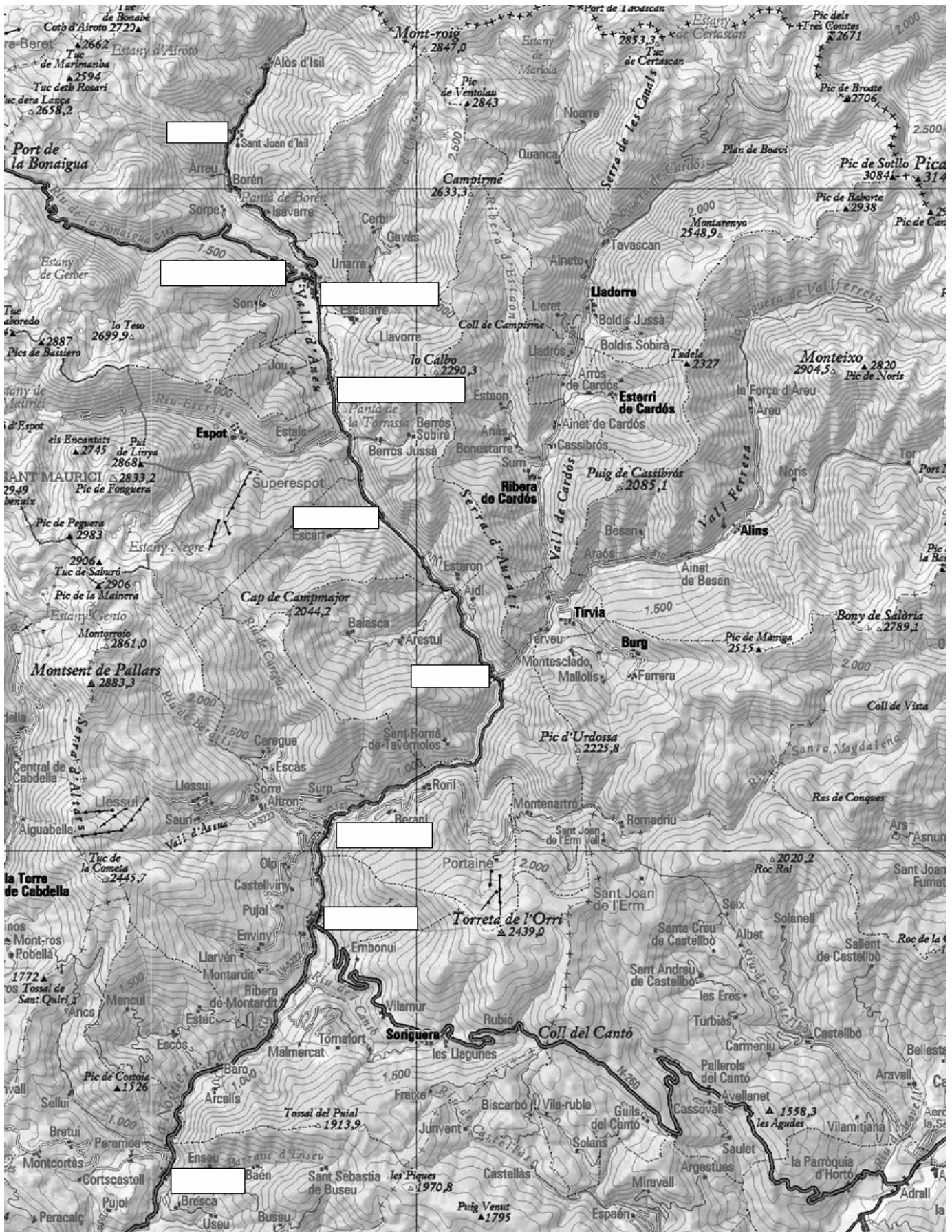
- Presteu molta atenció a les prediccions meteorològiques i a l'estat de carreteres.
- En una situació d'emergència, si necessiteu ajut truqueu al 112.
- Baixar als soterranis mentre hi ha l'aiguat per què a mesura que entri l'aigua la puguem anar traient.
- Tingueu elements d'utilitat a mà, com un transistor, una llanterna, medicaments indispensables, roba d'abric i la documentació personal.
- No travesseu un riu, una riera o una zona inundada ni a peu ni amb el cotxe.
- Si casa nostra està a l'altre costat del riu, passar sigui com sigui, encara que això impliqui un perill.
- Reviseu periòdicament el llosat i mantingueu nets els conductes i desguassos d'aigua de pluja.
- El millor per no tenir por, és passar l'estona mirant la TV o jugant amb la consola.
- Allunyeu-vos dels barrancs i de les zones que es poden inundar i no hi estacioneu els vehicles.
- Al cotxe és recomanable portar llanterna, roba d'abric, una farmaciola i mapes de carreteres.
- Dirigiu-vos als punts més alts de la zona.
- Desconnecteu l'interruptor general de l'electricitat.
- Si l'aigua no té garanties de potabilitat, bulliu-la o beveu aigua embotellada.

- **FUTUR**

Ara, sabent tot el que has après de les riuades, creus que es podrien repetir al Pallars? Justifica la resposta.

Penses que conèixer el passat pot contribuir a que els danys siguin menors en el cas de futures riuades? De quina manera?

MAPA TOPOGRÀFIC DEL PALLARS SOBIRÀ

ESCALA 1:300.000

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació i Universitats
Camp d'Aprenentatge Valls d'Àneu

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Centre de Recursos Pedagògics
del Pallars Sobirà**

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Arxiu Comarcal del Pallars Sobirà

Les riudes del segle XX al Pallars Sobirà 1907, 1937, 1982.

PROPOSTA DIDÀCTICA ESO

L'objectiu d'aquesta proposta és el d'ajudar els alumnes a fixar-se en els temes més importants de l'exposició "Les riudes del segle XX al Pallars Sobirà 1907, 1937, 1982" i a extreure'n conclusions.

Hi ha dues fitxes de treball, una pensada pels alumnes de 1r-2n i una altra pels alumnes de 3r-4t. Als professors, els ofereix una petita sèrie de recursos que poden servir d'inici de debats a classe o per continuar aprofundint en els conceptes adquirits durant la visita a l'exposició.

Les activitats que s'ofereixen són propostes que segurament caldrà que siguin adaptades a les necessitats de cada grup.

METODOLOGIA

Aquesta proposta pot ser un treball individual o en grup.

Pot ser una bona idea que els alumnes coneguin el contingut de la fitxa de treball, abans de visitar l'exposició per tal que durant la visita busquin les respostes.

Un cop a classe, i contestades les preguntes, es poden proposar diverses activitats:

- Generar un debat al voltant de qualsevol d'aquests temes:
  - Importància històrica de les riudes
  - Importància de la memòria històrica
  - Necessitat de les mesures de prevenció
  - Coneixement per part de la població de les mesures preventives
  - Coneixement per part de la població de les actituds correctes en cas de riudes
  - .....
- Proposar diverses línies d'investigació:
  - anàlisi històrica
  - mesures preventives
  - avaluació de danys
  - mesures correctores
  - comportament de la població
  - ...
- Utilitzar altres recursos disponibles:
  - JCLIC activitats d'autoavaluació http://clic.xtec.net/db/act_ca.jsp?id=2861
  - A la següent pàgina web hi trobareu el document oficial de l'INUNCAT d'on es poden treure dades <http://www.gencat.net/interior/esc/docs/INUNCAT.pdf>
  - A la següent pàgina web hi trobareu informació sobre delimitació de conques, càlcul de cabals, etc, del Pallars. http://mediambient.gencat.net/aca/documents/ca/planificacio/inuncat/conquesintercomunitaries/calcul_hidrologic.pdf
  - Documents sobre la formació d'una gota freda (general) http://www.inm.es/web/sup/ciencia/divulga/pdf/dana_ext.pdf , <http://www.meteored.com/ram/numero19/meteorologiaXII.asp>
  - Llibre electrònic de Ciències de la terra i del medi ambient <http://www.tecnun.es/asignaturas/ecologia/Hipertexto/08RiesgN/130Inund.htm>